

2) Novela zákona o zdravotnom poistení

zavedenie odpočítateľnej položky pre nízko príjmových zamestnancov

Zámer opatrenia: zásadná zmena v oblasti odvodov poistného na verejné zdravotné poistenie, vďaka ktorej sa zvýši čistá mzda zamestnancom s nízkymi zárobkami a zároveň dôjde ku kompenzácii zvýšených mzdových nákladov zamestnávateľa, ktoré súvisia so zvýšením minimálnej mzdy.

Obsah opatrenia:

- Odpočítateľnú položku možno uplatniť iba pri zamestnancoch, ktorí majú príjem z pracovnoprávneho vzťahu, štátnozamestnaneckého vzťahu, služobného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu; výhodu nebude možné uplatniť pri dohodároch a zamestnancoch, na ktorých si zamestnávateľ uplatňuje odvodovú úľavu na dlhodobo nezamestnaných
- Odpočítateľná položka je najviac 4560 € ročne, pričom sa s rastom vymeriavacieho základu znižuje o dvojnásobok časti tohto vymeriavacieho základu, ktorá prevyšuje 4 560 €
- Odpočítateľná položka sa uplatňuje ročne, pri ročnom zúčtovaní zdravotnej poisťovne, ale je možné ju uplatňovať aj mesačne, avšak v takom prípade musí zamestnanec splniť nasledujúce podmienky:
 - nesmie mať súčasne viac ako jedného zamestnávateľa
 - nesmie byť súčasne aj SZČO
 - nesmie mať odvodovú výnimku dlhodobo nezamestnanej osoby
 - musí požiadať svojho zamestnávateľa o jej uplatňovanie (do 8 dní od nástupu do zamestnania alebo od vzniku nároku na odpočítateľnú položku; formulár je na webe ministerstva zdravotníctva)
- Na rozdiel od výpočtu mesačných preddavkov na zdravotné poistenie nie je pri ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia potrebné žiadať o uplatnenie odpočítateľnej položky; zdravotná poisťovňa posúdi tento nárok automaticky
- Ak zamestnanec nebol v pracovnom pomere celý rok, odpočítateľná položka sa pomerne kráti
- Ak mal zamestnanec príjem od viacerých zamestnávateľov, v ročnom zúčtovaní poistného sa odpočítateľná položka uplatní pomerne podľa výšky príjmu u jednotlivých zamestnávateľov
- Zamestnávateľ je povinný písomne alebo elektronicky oznámiť príslušnej zdravotnej poisťovni do ôsmich pracovných dní odo dňa vzniku alebo zániku pracovného pomeru zamestnanca, ktorý má nárok na odpočítateľnú položku, vznik alebo zánik pracovného pomeru, tohto zamestnanca, spôsobom určeným Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

Názory proponentov:

- Vďaka vyššej čistej mzde sa zvýši ponuka práce a zo znížených nákladov práce sa zvýši dopyt po pracovnej sile. Ďalším pozitívnym vplyvom budú vyššie disponibilné príjmy nízko príjmových domácností a rast ich spotreby.
- Toto opatrenie, by sa pozitívne malo dotknúť viac ako 600-tisíc ľudí.

Názory oponentov:

- Zamestnávateľia môžu zámerne tlačiť mzdy zamestnancov k hranici 380 eur, aby sa tak vyhli plateniu odvodov. Taktiež samostatne zárobkovo činné osoby sa zase budú pravdepodobne snažiť vo svojej firme "umelo" zamestnať za mzdu 380 eur a tak sa vyhynúť plateniu zdravotných odvodov.
- Vláda súčasne so zavedením odpočítateľnej sumy zvýšila minimálnu mzdu, tá však má až šesť stupňov podľa náročnosti práce, pričom od štvrtého už odvodová úľava nebude a títo zamestnanci sa firmám predražia.

Primárny zdroj: Zákon (č. 364/2014) o zdravotnom poistení

<http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5265>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: Schválené v NRSR 28.11.2014 v 3. čítaní; účinnosť od: 1.1.2015

Navrhovateľ: Ministerstvo zdravotníctva SR